

12) *Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 364/2005 Z. z., ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne a v spolupráci s lekárom v znení neskorších predpisov.*

znenie

364

V Y H L Á Š K A Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 2. júna 2005,

ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne a v spolupráci s lekárom

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 28 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) štandardom dohodnutá a definovaná norma pre úroveň poskytovanej starostlivosti v daných podmienkach,
- b) komunitou skupina osôb určená geografickou oblasťou alebo spoločnými záujmami a hodnotami,
- c) intervenciou činnosť sestry alebo činnosť pôrodnej asistentky zameraná na riešenie ošetrovateľského problému alebo na uspokojenie potrieb osoby, rodiny alebo komunity z ošetrovateľského hľadiska a z hľadiska pôrodnej asistencie,
- d) posudzovacou stupnicou v ošetrovateľstve a posudzovacou stupnicou v pôrodnej asistencii ukazovateľa, ktoré sa používajú pri hodnotení zmien v zdravotnom stave osoby, pričom zmeny možno merať priamo alebo nepriamo a hodnotenie sa väčšinou vykonáva číselným súčtom,
- e) edukáciou v ošetrovateľstve a edukáciou v pôrodnej asistencii poskytovanie potrebných vedomostí a nácvik zručností súvisiacich s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti v pôrodnej asistencii,
- f) rozsahom praxe v pôrodnej asistencii poskytovanie predkoncepčnej, prenatálnej, intrapartálnej, postpartálnej starostlivosti a starostlivosti o reprodukčné zdravie ženy a zdravie v klimaktériu.

§ 2

Rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne

(1) Pri výkone ošetrovateľskej praxe sestra registrovaná podľa § 62 až 64 zákona poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť v súlade s právnymi predpismi, v rozsahu štúdiom a odbornou praxou získaných vedomostí a zručností podľa osobitného predpisu,¹⁾ štandardmi a lekárskou diagnózou, ak osoba potrebuje lekársku starostlivosť, a samostatne

- a) identifikuje potreby ošetrovateľskej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity a zabezpečuje alebo vykonáva uspokojovanie potrieb súvisiacich so zdravím, chorobou alebo umieraním,
- b) rozhoduje o úkonoch týkajúcich sa poskytovania a riadenia ošetrovateľskej starostlivosti v závislosti od zistených potrieb osoby, rodiny alebo komunity, ktorej poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť,
- c) podieľa sa na zavedení systému kvality a hodnotí kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti,
- d) podieľa sa na tvorbe štandardov v ošetrovateľstve a v ošetrovateľskej starostlivosti,
- e) organizuje a zabezpečuje plnenie intervencií v poradí, ktoré zodpovedá potrebám osoby a je v súlade s liečebným plánom určeným lekárom, ak osoba potrebuje lekársku starostlivosť,
- f) podporuje presadzovanie a obhajovanie potrieb a práv osoby,
- g) zabezpečuje a vykonáva činnosti súvisiace s prijatím, prepustením, preložením a úmrtím osoby,
- h) vedie ošetrovateľskú dokumentáciu, kontroluje a analyzuje záznamy v ošetrovateľskej dokumentácii; na základe ošetrovateľskej dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- i) používa posudzovacie stupnice v ošetrovateľstve,
- j) zabezpečuje poskytovanie kontinuálnej ošetrovateľskej starostlivosti osobe po prepustení z ústavnej zdravotnej starostlivosti do domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
- k) poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť v domácom prostredí a v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby,
- l) odporúča zdravotnú starostlivosť a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami v prípade potreby,
- m) edukuje osobu, rodinu alebo komunitu o ošetrovateľskej starostlivosti s dôrazom na sebestačnosť,
- n) poskytuje informácie súvisiace s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti v potrebnom rozsahu osobe, rodine alebo komunite,
- o) uskutočňuje ošetrovateľský výskum,³⁾ monitoruje požiadavky na výskum v ošetrovateľskej praxi, realizuje ho a jeho výsledky využíva v ošetrovateľskej praxi,
- p) podieľa sa na praktickom vyučovaní v študijnom odbore ošetrovateľstvo,
- q) riadi a koordinuje prácu členov ošetrovateľského tímu, najmä zdravotníckeho asistenta a sanitára, a zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienických predpisov,
- r) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- s) podieľa sa na ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- t) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení používaných pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a podľa stupňa náročnosti dezinfekciu a sterilizáciu aj vykonáva,

- u) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti,
- v) odporúča používanie voľnopredajných liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín.

(2) Pri výkone ošetrovateľskej praxe sestra registrovaná podľa § 62 až 64 zákona ďalej samostatne

- a) meria, sleduje a interpretuje zistené numerické a klinické údaje fyziologických funkcií a vitálnych funkcií osoby v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti,
- b) orientačne vyšetruje zrakovú ostrosť pomocou optotypov a ostrosť sluchu,
- c) vykonáva ošetrovateľskú rehabilitáciu a podieľa sa na prevencii porúch z imobility,
- d) hodnotí a ošetruje poruchy celistvosti kože a slizníc,
- e) aplikuje zábaly a obklady,
- f) odsáva sekréty z dýchacích ciest,
- g) ošetruje drény, periférne katétre a centrálné katétre, epidurálne katétre, permanentné močové katétre, kanyly a stómie.

(3) Pri výkone ošetrovateľskej praxe sestra registrovaná podľa § 62 až 64 zákona samostatne poskytuje aj ošetrovateľskú starostlivosť deťom vrátane novorodencov.

(4) Na základe indikácie lekára sestra samostatne

- a) pripravuje osobu na diagnostické výkony a terapeutické výkony a poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť počas týchto výkonov a po ich skončení,
- b) meria fyziologické funkcie a vitálne funkcie,
- c) odoberá biologický materiál,
- d) preväzuje a ošetruje rany s výnimkou rán, ktoré svojím priebehom hojenia vyžadujú zásah lekára,
- e) zavádza žalúdočné sondy a dvanástnikové sondy, permanentné močové katétre u žien a rektálne rúrky,
- f) aplikuje kyslíkovú liečbu, enterálnu výživu, klystíry, liečivé kúpele,
- g) vykonáva kontinuálnu abdominálnu peritoneálnu dialýzu,
- h) podáva lieky všetkými dostupnými formami; intravenózne aplikovať lieky a parenterálnu výživu môže podávať na základe písomného poverenia lekára, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1,
- i) vykonáva funkčnú diagnostiku.

(5) V prípade bezprostredného ohrozenia života môže lekár z dôvodu zabrániť omeškaniu správnej liečby pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti vydať písomné poverenie podľa odseku 4 písm. h) dodatočne.

§ 3

Rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou v spolupráci s lekárom

Sestra vykonáva aj ošetrovateľské výkony, ktoré súvisia s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri

- a) zavádzaní epidurálneho katétra, močového katétra u detí a mužov,
- b) chirurgických výkonoch,
- c) endoskopických vyšetreniach,
- d) invazívnych výkonoch a neinvazívnych výkonoch,
- e) podávaní kontrastných látok intravenóznou formou,
- f) podávaní transfúzných liekov a transfúzných prípravkov.